

KATALIKAS.

Nedėlinis Laidis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 19

CHICAGO ILL. 11 d. Gegužio (May) 1899 m.

Metas I.

Nedėlinis kalendorius.

GEGUŽIO, 1899.

- 11 K. Dangun žengimą Mamerto.
- 12 P. Pankracijaus Vyskupo.
- 13 S. Aleksandro M.
- 14 N. Bonifesto Muczelinko.
- 15 P. Sopiijos su dukterimis.
- 16 U. Jono Nepomuceno
- 17 S. Paschalijaus Iszp.

Nelaiminga mūsų tauta, vargėi bet galima atrasti kitą tokią tautą, kuri negana, jog yra persekiojama maskolijų, kurie išplėšę mūsų tėvyne, užsigulę ant jos sakosi esą jos ponais ir galį kas tinkama su ja daryti: išnaikinti jos, tikruosius gyventojus, užtraukti burliokus, bet dar tie patys lietuviai savo tikrus brolius—Lietuvius stumte stumė į religizką ir tautiszką pragaisztį. Lietuvoje, duokime, visoki dadeszikai randasi, kurie stengesi paremti valdzios pragariszkus stengimos, duokime, sznipinėdami ar nemokina vaikus kur kokia dievobaiminga moteriszke poterių, prisakymų, ant elementoriaus lietuviszkai skaityti, ir jei jiems pasiseka, tuojaus pranesza maskoliams, arba kiti iszdavikai, kurie vėl tikt tuomi ir teuzsiima, kad kur užjausti koki Lietuvį, kurs prilaike lietuviszkas knygas, o gal ir gabena jas isz Prusu, dažinojė kuoveikiausei pranesza žandarams, žemskiams, arba vienu žodziu policijai. Tokių judoszių nemažas skaitlius parsidangino ir į szitą liuosybės žemę, ar mislijate brolei, kad jis atvykęs į Ameriką pameta savo prakeiktą amatą. Szitoksai isztvirkėlis ne nori sunkei dirbti; o cze be sunkaus darbo ateiviui ne galima iszsimaitinti. Ir ką szitokie pauksztukai daro, pirmiausei žinoma apszivalgo gerai, prikeneczia bado ir vargo, mato: cze neužginta skaityti lietuviszkas knygas, szitame usziemime nemato pasekmės. Susieina su seniaus pribuvuseis, kurie tokį pat amatą varė Lietuvoje ir dabar pribuvusesis, jiems pasisako savo vargus, szis ji ima mokinti, girdi, cze su lietuviszkomis knygomis nieko neveiksi, griebkis už politikos, žinai, visi Lietuvei neiszmanėlei it avys eis paskui tavęs, o tu pastosi garsiu ir pinigų užsidirbsi, politikos nereikia iszmanyti, tai amerikoniszkas „business“; o gi vėl cze pat po kojomis ir lietuviszka parapija, kaip tu pastosi politikierium tavęs ir kunigas turės klausyti, o jei neklausys, isznekek žmonėms, kad jis perdaug algos ima, žmonės teip sunkei dirba, o teip daug už viską turi kunigui užmokėti, juk jisai toksai pat žmogus kaip ir mes, ugi antai sunkei dirba Baltrus, Jurgis etc., o Lietuvoje turi dėdes vyskupus pavyskupius, cze cze laukti, iszvyti kunigą isz parapijos, kitą gausime, suszaukti į tokį ir tokį saliuą mitingą, nutarti kunigą iszvesti. Szituokiumi ir panaszais budais anie isztvirkėlei mėgina iszgriauti tarp Lietuvių ramybę, jiems neinasi apie tikėjimą

jie da tebebudami Lietuvoje užsiraszė nelabuoju, jiems rupi vien tikt kaip lengvai sau duoną užsipelnyti, jie nesigėdi paminti po kojų brangiausias žmonių, savo brolių tiesas. Liuosybės tiesos yra dangiszka dovana, bet tiktai dėl protinų ir neisztvirkusių žmonių, kurie sumynioja visas tiesas.

Isz Lietuvos.

Isz Kalvarijos Suv. gub.

Mūsų kankintinei. Ant galo kuone po dviejų metų nuo pradzios bylos parėjo isztarmė nuo ciecoriaus lietuviams žandaro Vonsiacko apkaltintiems 1897 m. už pla-

tinimą lietuvių. Tuomet buvo páttraukta prie atsakymo 34 asabos, daugiausei užprigulėjimā prie slaptos draugystės „Sietyno“ (maskoliszkai Plejada.) Sztai siuncziu dabar suraszą nukentejusiu lietuvių su parodimu jų nubaudimo. Visko tikrai negalėjau patirti, pertai tas suraszas iszėjo nepilnas.

Isztremti į Viatkos guberniją ant 3 metų po atvira policijos prieziura, iszbuvę po kelis mėnesius atskyrose kamarose kalėjimo da priesz isztarmė: 1) Daktaras Petras Matulaitis, isz Seinų; 2) Daktaras Juozas Bagdanaviczius, isz Vilkaviszko; 3) Studentas Maskvos Universiteto Pranas Matulaitis, daktaro brolis; 4) Juozas Kacergis, kup-

czius isz Pilviszkių; 5) Feliksas Vitkauskas, kupczius isz Starapolės; 6) Andrius Matulaitis, kareivis nuo Kaukazo, daktaro brolis; 7) Jonas Czėsna, isz kaimo Meszkuczių, Starapolės pavieto. Kacergis, Czėsna, Andrius ir Prarys Matulaiczei iszsėdėjo priesz isztarmę po 20 mėnesių. 8) Ukininkas Oliaka isz Balcziunų kaimo Vilkaviszko parapijos — 3 mėnesius sėdėt Kalvarijoje ir po tam ant 2 metų apsigyvent Maskolijoje. 9) Kunigas Juozas Arnastauskas, isz Starapolės — ant 2 metų apsigyvent Smolenske. 10) Kunigui Bulvieczui, isz Bartnykų, 6 mėnesius sėdėt Kalvarijoje ir potam bene 2 metai Maskolijos. 11) Studentui

Peterburgo Uviversiteto Daniliauskui, nuo Sintautų, 6 mėnesius iszsėdėt Kalvarijoje ir potam bene da 2 metai Maskolijos. 12) Paczto vežėjas Lietuvninkas ir 13) jo pati Lietuvninkienė, isz Starapolės; 14) Ukininkas Dabri-la, Vilkaviszko dziakono brolis; 15) Luobikis, Sasnavos zakristijonas; 16) Ukininkas Slavickas nuo Liudvinavo; 17) Ukininkas Siratis, nuo Liudvinavo; 18) Sztrimas Juozas, isz Vilnaviszko; 19) Starapolės žmogelis paprastai Adomėliu vadinamas. 20) Randavotojas Starapolės kliosztoriaus sodo, pravardės nežinau; 21) Starapolės prabaszcziaus vežėjas, pravardės nežinau; 22) Buvęs Seinų klierikas Rudvalis. — Szie (nuo 12 iki 22 numeriui) maždaug nubausti 6 mėnesiais sėdėjimo ir potam ant iszskraustymo ant 2 metų isz Lietuvos. Apart to 23) Jonas Lozoraitis, kareivis nuo Kaukazo ir iszsėdėjo ezionai kelis mėnesius per tyrinėjimą, bet dabar liko be bausmės.

Pirmiaus pakoroti tapo už tuos paczius dalykus: 24) Jonas Krauczunas, buvęs studentas Maskvos universiteto, ant 1 metų Peterburgo kalėjime sėdėt ir da ant 3 metų gyvent už Lietuvos rubezių; gyvena dabar atbuvęs kalėjimą Rėvelyje, žinoma, po policijos prieziura. 23) Daktaras Stanislovas Matulaitis, isz Pilviszkių, tapo vasara 1898 metų isztremtas į Maskoliją ant 3 metų, gyvena dabar terpu Kalmukų Astrachaniaus gubernijoje.

Da iki 34 truksta 9, ale prie jų turbut priguli jieszkomas policijos Juozas Kancierius, Bartuszka, Vincas Szlekys ir kiti, kurių nepatyrčiau. Apart szitų pakorot buvo 2 Antanaičiai, nekursai ubagėlis Mockaitis.

Turiu da pridėt, kad kam parėjo sėdėt, tai tuojaus tuos policija suėmė ir nuvezė į Kalvariją, o kas gavo į Viatkos guberniją keliaut, tai da tebėr ikiszol Lietuvoje, nes turbut laukema, iki upės Viatkos gub. paleis ir galės privaziuot. OZIUKAS.

Isz Pažerių valsecziaus, Vilkaviszko pav. Suvalkų gubernijos.

1896 m. suragino Pažerių valseczių į kanceleriją sudzei rinkti. Paskirtą dieną atvaziuoja pavieto virszinikas ir randa tiktai keletą susirinkusių ukininkų. Jam to tiktai ir reikejo: tuojaus liepė nepribuvusiems užraszyt po 50 kapeikų koros ir paskyrė, ant kitos dienos atidėt rinkimus. Atėjus tai dienai jau susirinko kas vertai ukininkų. Kandidatu ant sudzios (teisdario) buvo isz Pažerių valsecziaus 3, bet nė vieno nerinko, nesa dazinojė, kad kitos dvi gminos

— Gižų ir Vilkaviszkių — iszrinko Vilkaviszkių vaitą Jokubauską, ir musiszkei atidavė jam savo balsus. Tai padarė jie juo su didesniu noru, juo nuo Jakubausko ir „pamylėti“ buvo prigulincezi. Laukėme užtvirtinimo Jakubausko, nės visų gminų iszrinktas jis buvo. Bet stojosi kitaip: parėjo užtvirtinimas senojo sudzios Naruszevicziaus, o Jakubauskas tapo paskaitytas neatsakancziu ant sudzios. Kam-gi valdze daro su ukininkais komedijas ir tyeziojasi isz jų? Jei mus kandidatai netinka sudziomis buti, tai reikia iszsyk pripažinti juos netinkanczeis ir prie rinkimų neprileist. Tada bent patys toki kandidatai neaikvotų pinigų ant pamylėjimo rinkikų. O dabar, valdzia leidze kandidatus rinkti, visos gminos iszrenka viena, ir ant galo pagaliuos iszeina, kad žmonių rinkimai ir kandidato mylėjimai nuejo per nieką. Na, ar ne kvaili toki valdzios parėdakai?

Ne gana to, kad žmonės bereikalingai zygiavo ir plėszė savo gerkles berinkdami neuztvirtinamą sudzią, bet turėjo ir aną korą užmokėti, isz ko susirinko apie 300 rublių. Ale ant ko tie pinigai eis, mes visv nežinome, nes mus iszrinkti kasos perziurotojai, visei beveik nepildo savo prideryszczių ir kasos nežiuri. Cze jau ukininkų kaltė, kam renka tokius kasos perziurotojus, kurie tos pareigos paskui nepildo.

KELIAUNINKAS.

Isz Starapolės.

Pradzioje Kovo mėnesio 1899 metų mūsų miesto katalikai su didėliu graudumu iszleido visų mylimą kunigą Juozą Arnastauską, kuris isz paliepimo valdzios turėjo vaziuot net į Smolenską ant 2 metų. Ant paskutinių miszių kun. Arnastausko buvė labai daug susirinkę žmonių; kun. prabaszczius, Marijonų jenerolas Senkus pasakė pamokslėlį, ale isz graudumo negalėjo pabaigti ir su aszaromis nulipo nuo sačkyklos. Ant pat iszleistuvių, kada kunigas jau į karietą sėdo, argi buvo apszczėi susirinkusių žmonių, lietuvių ir lenkų. Pasirodė, kad kun. Arnastauskas neturėjo visai pinigų ant iszvaziavimo, nės ką gaudavo, tai pavargėlems atiduodavo ir savo neturtingiems giminėms. Bet umu laiku aplinkinei žmonės sumetė jam kelis szintus rublių.

Dabar gal norėsit žinot, už ką iszvarė maskolei mūsų mylimąjį kunigėlį. Ugi 1897 m. žandaras Vonsiacko padarę kratą atrado pas tą kunigą lietuviszką kalendorių, o nekursai „uczitelius“ Sasnavos Marma pripažino, buk kun. Arnastauskas pirkinėjęs da ir kitas lietuviszkas knygas. Tai tau ir visa kaltė. Matot kokia po maskolium teisybe!

KAIMLETIS.

(Isz Ukininko.)

In dangų užzengimas Iszganytojaus.

Iszganytojas Mūsų Vieszpats Jezus, iszpildęs visą savo dieviszkąją pasiuntinystę ant žemės, pasiemęs su savimi motyną Szvencziausę, dvyliką Apasztalų ir kitus mokitinius, nusiavedė juos ant kalno Alyvo, isz tenai užzengė į dangų pas savo Amžinąjį Tėvą, kurs Jį buvo atsiuntęs dėl žmonių iszganymo. Apasztalai ir mokitinei stebėjosi, kaip jų Mokytojas isznyko isz jų akių, didelis debesis užslinko, apasztalai nuliudę žiurėjo į dangų, bet akymirknsnyje pasirodė anioulas, tarydamas: „vyrai brolei, ko stebatės, Tas, Kursai užzengė dangun, teip ateis suduti gyvus ir numirusius.“ Tą iszgirdę sugrįžo į Juruzolimą ir sugrįžė meldėsi par deszimtį dienu, laukdami Palinksmintojo, t. y. Dvasios szventos, kurią Jezus Kristus prizadėjo atsiusti, aplezdamas juos. Teip mieli brolei, Vieszpats Juzus nevien atsiuntė Dvasią szv. Apasztalams, bet atsiunczia ir mums visiems katalikams, kurie turime savo duszias nesuzeptas griekais, kurie pasirupinome jas aperbtį pakutos Tribunalė. Sekminių dienoje arba aizszkiaus sakant dienėje atsiuntimo Dvasios szventos ir mes įgauname įpatingas Dievo mylistas, kurios apszczėi iszsilėja ant duszios, todėl pasirupinkime vertai sulaukti szitos brangios szventės, nes nežinome, kada Dievas mus pas savę gali paszaukti.

giausei
f Lake
eport'o
urel ir
dyklas
s mane
iems ir

no apte-
ara.
S. Mor-
viszkas
of La.

LMIERIUS
ir naktį.
ž pigiause cėne.
street
CHICAGO, ILL.

HOUSE.
VSKI
EE AVE.

itkrinkite jog mes
aus už visus kitus

cash money ir ant
esinių iszmokeszczių.

mieste.

CHICAGO, ILL.

FRACYJNY.
zy do Europy, Sprzedad
Podrózne, Ogrętowe i
Europy, Wyrabianie Pa-
n, Ściąganie Sched, Ase-
Grunta Kolejowe na Far-
nie pieniędzy na Budo-
n, Notaryszcze Publiczne.

KA,
ICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

